

RONDA D'ADARRÓ I CAMÍ RAMADER DE MARINA

Ronda d'Adarró i Camí Ramader de Marina

— Ronda d'Adarró — Camí Ramader de Marina (Carrerada de la Cerdanya) ➡ Principals accessos
 — / — Tram amb marges de pedra seca — Terreny custodiat per Garraf Coopera

L'Ortoll-Sant Gervasi és una zona verda, però urbanitzable, de 100 ha molt a prop del centre de Vilanova i la Geltrú i de la costa. Des de 2011, Garraf Coopera i la plataforma Defensem l'Ortoll han treballat per recuperar aquest pulmó verd per a la gent vilanovina i visitants, com a lloc de passeig, d'oci i de gaudi de la natura.

Direcció: c. Aigua 203-205, 08800 Vilanova i la Geltrú Tel: 623256422 Web: www.garrafcoopera.com Instagram: [instagram.com/garrafcoopera](https://www.instagram.com/garrafcoopera) Facebook: [facebook.com/GarrafCoopera](https://www.facebook.com/GarrafCoopera) i [facebook.com/groups/207794319263745](https://www.facebook.com/groups/207794319263745)

Què és la Ronda d'Adarró?

És un circuit de 4,6 km per passejar a peu o amb bicicleta de muntanya, situat a l'inici del Camí Ramader de Marina. Passa per antics camins medievals amb marges de pedra seca com els camins de l'Ortoll, de Sant Gervasi i d'Adarró. Aquest últim s'ha recuperat gràcies a l'esforç de gent voluntària de Garraf Coopera i la Plataforma Defensem l'Ortoll.

..i el Camí Ramader de Marina?

És l'eix central d'una extensa xarxa de camins ramaders que va servir per la transhumància entre els Pirineus i la costa. Té 250 km des del llac de la Bollosa als Pirineus francesos fins a la costa del Garraf. L'associació Camí Ramader de Marina porta a terme accions al voltant d'aquest camí i de la transhumància, per posar en valor l'ofici i els camins ramaders. Garraf Coopera ha recuperat part del camí i col·labora en diferents activitats, com la transhumància de cavalls fins al Parc del Garraf l'any 2017, o l'any 2023 amb la transhumància d'un ramat de cabres. Dins el municipi de Vilanova, el Camí Ramader de Marina baixa de la Talaia fins al camí Vell de Cubelles. Des d'aquí creua l'Ortoll pels camins de Santa Llúcia i d'Adarró.

Què es pot veure? – natura

Flora: Domina les pinedes de pi blanc, però també hi ha bona presència d'altres arbres, arbustos, plantes i líquens com p. ex.: garrofer, pi pinyoner, ametller, alzina, olivera, xiprer, figuera, vinya, arç, llentiscle, lligabosc, esbarzer, ravenisses, fonoll, farigola, i fins i tot hi podreu fer algun bolet a la tardor!

Fauna: Presència de conills, eriçons, musaranyes, ratolins, guineus, serps, dragonets i sargantanes. És alhora un magnífic hàbitat per a moltes espècies d'ocells residents i migratoris que el fan susceptible d'arribar a ser algun dia una zona especial de protecció per a les aus (ZEPA).

Què es pot veure? - deu punts d'interès

1. Barraques de pedra seca, a Vilanova i la Geltrú anomenades mulasses. N'hi ha quatre, dues d'elles intactes. Són construccions que feien la funció de cobert d'estris i aixopluc. Construïdes pels mateixos pagesos que treballaven a les feines del camp, ja fos segant o veremant. Si les dimensions ho permetien s'utilitzaven també pel descans dels animals de tir. A les vores de les mulasses trobarem diversos arbres fruiters que donen bona ombra i aliments.

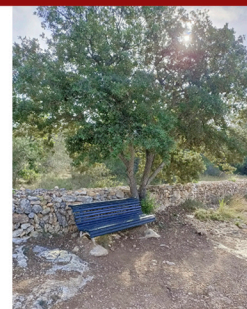
2. Poblats Ibèric i Vil·la Romana. És el jaciment més important de la ciutat i un exemple cabdal dels poblaments ibèrics de Catalunya. El centre del poblament ibèric se situava al Turó d'Adarró, però només es pot visitar la part on es van concentrar les activitats artesanals amb terrisseries i extracció de ferro, a peu del torrent. A l'altre costat es troba la Vil·la Romana, només parcialment excavada. El Poble Ibèric va arribar a tenir uns 3.000 habitants, la Vil·la Romana era molt més reduïda.

3. Miramar, més conegut com el Xalet del Nin, és d'estil modernista i va ser construït al Turó d'Adarró l'any 1913 per l'industrial Joan Ferrer. Aquí estava fa més de 2500 anys el centre del poblament ibèric d'Adarró. Després, va haver-hi un fortí amb canons per defensar la costa. A la dreta es pot veure un dels deu rius de metralladores que es van construir durant la Guerra Civil per evitar un desembarcament franquista a la costa vilanovina. Mai van entrar en acció.

4. El Turó del Sèu, un espai verd municipal que ens ha estat cedit en custòdia. L'estem renaturalitzant amb petits senders i la plantació de mates i arbres típics del lloc com alzines, estepes, brucs i margallons, etc. A la imatge es pot veure el rellotge del cos humà, basat en la medicina xinesa, on es cultiven plantes remeieres relacionades amb els òrgans del cos. Els diferents elements del Turó i del camí d'Adarró són un taller a l'aire lliure on joves estudiants aprenen a cuidar de l'entorn i a estimar la natura.

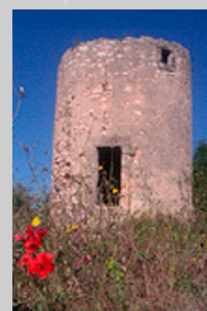

5. Miradors. Hem fet quatre miradors amb bancs: un a l'àgora del Turó, un al camí Corral d'en Cendres i dos al camí de Santa Llúcia. Un d'aquests últims és el mirador de la foto situat sota l'alzina de la cruïlla.

6. Ermita de Sant Gervasi. Construïda al segle XVI. És de propietat privada i, actualment, no hi ha accés públic ni es celebra cap acte litúrgic.

7. Jardí romàntic del desaparegut Xalet de l'Ortoll. Fins l'escalfit de 2019 vam trobar a les restes d'aquest jardí d'estil modernista alguns dels arbres més vells i grans de la zona que, malauradament, van caure. Encara hi ha alzines, palmeres, plàtans, pins canaris i xiprers de grans dimensions i una gran varietat de plantes exòtiques. La ubicació sobre terres fèrtils i profundes a la riba occidental del torrent de Sant Joan propicia una biodiversitat molt elevada que només es troba en un hàbitat amb condicions ambientals humides.

8. Molí de l'Escardó, construït l'any 1616. La falta de rius a Vilanova i la Geltrú va obligar a la construcció de molins que utilitzaven la força del vent per moldre el gra. L'obertura a dalt és on s'ubicava l'eix de les aspes.

9. Sínia de Sant Gervasi. Una sínia serveix per pouar aigua subterrània amb animals o motor. També s'anomenen sínies a les petites explotacions agrícoles destinades a l'autoconsum i petita venda d'excedents. A Adarró n'hi van haver moltes.

10. Bassa d'amfibis. Al Turó del Sèu hem restaurat una petita bassa natural i condicionat el seu entorn pel correcte funcionament de l'ecosistema i d'aquesta manera promoure la biodiversitat i afavorir l'equilibri natural de la zona. Aquí esperem aviat aconseguir una colònia estable d'amfibis com el gripau corredor, gripauet i el tòtil. A més a més, trobem diferents tipus d'algues, crustacis planctònics i insectes. Al costat de la bassa s'ha construït una menjadora d'ocells.

